

## 2025 plan- Erhvervs- og vækst samt det grønne område

### Et stærkere Danmark – Vækst 2016

I dette notat vil vi gennemgå Vækst 2016, som er den del af 2025-planen, der omhandler to hovedelementer:

- En række lempelser for erhvervslivet, der især relaterer sig til lavere beskatning af aktieindkomst, egenkapital samt bedre forhold for iværksættere.
- Derudover er den væsentligste post fjernelsen af PSO-afgiften.
- Man vil også arbejde for en effektivisering af forsyningssektoren ved øget konkurrenceudsættelse.
- Finansieringen af flere af forslagene er ret tynd, og der er en del uklarheder. Argumentet fra regeringen er, at tiltagene vil føre til flere investeringer, højere produktivitet og højere løn. Alt dette får BNP til at vokse, og det er i høj grad denne positive prognose for BNP-udviklingen, der skal få planen til at hænge sammen.
- Opgør med PSO-afgiften (i dette notat refereres der til den som PSO-tariffen) finansieres både gennem jobreform, samt ved at tage over 7 mia. kr. fra de grønne investeringer.

Regeringen fremlægger en lang række tiltag, for det komplette overblik, må man dykke ned i Vækst 2016-planen<sup>1</sup>. I dette notat er primært valgt de forslag, der har en stor provenumæssig virkning. Regeringens ambition er, at forslagene skal øge det strukturelle BNP med i alt 20 mia. kr. i 2025. Dette er dog kun en del af den overordnede ambition, der hedder at BNP skal øges med hele 35 mia. kr. i 2025.

Samlet set lempes skatten med 2,46 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2025. Dog er det værd at bemærke, at den varige virkning er over dobbelt så stor nemlig 5,24 mia. kr.

Lægger man dertil PSO-afskaffelsen, så bliver størrelsen på lempelserne på 5,68 mia. kr. i 2025 efter tilbageløb og adfærd, og 8,44 mia. kr. i varig virkning. Finansieringen af afskaffelsen af PSO bliver primært afholdt i Jobreform (se dette notat). Derudover bliver en lang række grønne investeringer for over 7 mia. kr. taget af bordet.

### Lempelser i skatterne i Vækst 2016

- Fradrag for egenkapital – Allowance for Corporate Equity (ACE)
- Større fradrag for virksomhedernes merinvestering i forskning og udvikling
- Lavere skat på aktie- og kapitalindkomst
- Investorfradrag for indskud i små virksomheder
- Tre års skattelempe for nye iværksættere

### Fradrag for egenkapital – Allowance for Corporate Equity (ACE)

Et af de økonomisk meget tunge forslag omhandler indførelse af et fradrag for egenkapital, det såkaldte **ACE**. Tanken bag forslaget er, at øge virksomhedernes afkast på investeringer, hvor egenkapitalen anvendes. Ifølge regeringen skal finansieringen af en investering i højere grad flyttes over fra gæld (hvor der jo er fradrag) til egenkapitalen ved at indføre et nyt fradrag på egenkapital.

---

<sup>1</sup> Hele planen kan findes her - <https://www.fm.dk/publikationer/2016/et-staerkere-danmark-vaekst-2016>

Egenkapitalfradraget gives således kun til selskaber, der øger egenkapitalen og dermed kan investere mere op til en grænse. Det antages af regeringen, at et fradrag på egenkapital betyder øgede investeringer. Men der er nogle uklarheder.

Der er således foretaget et stiliseret regneeksempel, der kan genbesøges i rapporten på s.13. Her går egenkapitalfradraget således på den del af egenkapitalen *der investeres*, mens det andre steder i teksten fremgår som om, det helt generelt er vækst i egenkapitalen, der skal have fradragsret.

Der lægges op til, at der skal være en grænse på 3 pct. for fradraget. Hvis et selskab opnår et højere afkast af egenkapitalen end normalafkastet (som er højest 3 pct.) vil dette ikke være fradragsberettiget. I det stiliserede eksempel på s.13 bliver et afkast på 4,5 pct. derimod brugt som benchmark for, hvornår en investering er rentabel set fra et investorsperspektiv. Hvis dette er investors krav, så harmonerer det umiddelbart ikke med lovforslagets grænse for fradraget.

Dernæst, så tages der udgangspunkt i, at der investeres i produktion, men der står intet i udspillet om, at man skal investere i produktion. Derfor kan egenkapitalen lige så vel investeres i værdipapirer etc.

Det er heller ikke klart, om investeringerne skal være placeret i Danmark eller ej. Der står dog, at også udenlandske investeringer i Danmark vil kunne få fradraget, men vil man kunne få fradraget, hvis man investerer som dansk virksomhed i fabrikker i Bangladesh?

Enhedslisten har stillet en lang række spørgsmål på baggrund af ovenstående til dette uklare forslag.

Regeringens påstår at dette forslag vil øge investeringerne. Selskabsskatten har således en påstået forvriddende effekt på investeringerne. Derfor kan virksomhederne ikke opnå en tilfredsstillende forrentning af egenkapitalen efter skat. Det skal her nævnes, at den danske selvskabsskat er mindre end gennemsnittet i OECD.

Regeringen påstår, at et sådant fradrag vil øge virksomhedernes lyst til at investere, selv om det lige så vel kan betyde, at de i forvejen enorme opsparings-overskud blot vil vokse endnu mere.

Ifølge regeringens beregninger vil en indførelse af egenkapitalfradraget også få guldet til at regne ned over danskerne i form af højere lønninger. Dette sker fordi investeringer øger produktivitet, der så også øger lønningerne. Det påstås således at:

- Et LO par med to børn i ejerbolig får i 2025 således 3.800 kr. mere i rådighedsbeløb
- Højtlønnede funktionærpar med to børn i ejerbolig vil i 2025 få 6.500 kr. mere i rådighedsbeløb.

Men igen er risikoen for, at virksomhederne blot vil opspare det øgede overskud og/eller øge deres udbyttebetalinger, overhængende. Dette har i hvert fald været det gængse billede de seneste år.

Ydermere er spørgsmålet, om dette strider imod EU-retten. Det betyder, at man først skal undersøge forslaget lovlighed, og derfor kan det tidligst indføres i 2019.

Pris – Forslaget er på sigt meget dyrt. I varig virkning vil denne lempelse koste statskassen 4,5 mia. kr. om året. Altså mere end prisen for selskabsskattelettelserne. De første år af ordningen menes ikke at blive så dyr fordi "fradraget reserveres til ny egenkapital" dvs. det kun er den egenkapital, der opbygges efter forslaget er trådt i kraft, der omfattes af forslaget. I 2025 antages det at koste 1,38 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, men som sagt så udregnes den varige virkning til at være mere end dobbelt så stor. Der er således en regning, der skal samles op på langt sigt.

## **Større fradrag for virksomhedernes merinvestering i forskning og udvikling**

Virksomhederne har allerede via de såkaldte "straks-afskrivninger" mulighed for at afskrive 100 pct. af deres udgifter til forskning og udvikling. Regeringen foreslår at indføre et fradrag for Små- og mellemstore virksomheder på yderligere 50 pct. og for store virksomheder på 25 pct. i 2017-2025, dvs. virksomhederne så kan afskrive respektive 150 pct. og 125 pct. på deres investeringer i forskning og udvikling. Da dette er statsstørre, skal det først godkendes i EU.

Pris – Man forventer udgifter på 30 mio. kr. i 2017 stigende frem til 270 mio. kr. i 2025 efter tilbageløb og adfærd. Den varige virkning vurderes til at være ca. 20 mio. kr. årligt.

## **Lavere skat på aktie- og kapitalindkomst**

Regeringen påstår, at en lavere beskatning af aktie- og kapitalindkomst vil øge udbuddet af risikovillig kapital, der skal gøre det lettere for nye virksomheder at sælge noterede aktier. Dermed kan disse virksomheder ifølge regeringens logik vækste mere. Forslaget indeholder følgende:

- Den lave skattesats for aktieindkomst nedsættes fra 27 pct. til 25 pct. Der indføres tillige et progressionstrin for aktieindkomst med en skattesats på 35 pct. i indkomstintervallet 51.700-150.000 (det dobbelte for ægtepar). Skatteydere med aktieindkomst på 150.000 kr. vil spare 7.915 kr. om året.
- For aktieindkomst over 150.000 vil den højeste skattesats fortsat være 42 pct.
- Positiv nettokapitalindkomst som overstiger 42.800 kr. udgår af topskattegrundlaget. Det reducerer den højeste skattesats på positiv nettokapitalindkomst fra 42 pct. til ca. 37 pct. (minus kirkeskat) i en gennemsnitskommune.

Disse lempelser vil træde i kraft 2018.

Pris – Det vil koste 390 mio. kr. i 2018 efter tilbageløb og adfærd, men beløbet vil stige til 430 mio. kr. i 2025. Den varige virkning anslås til at være 440 mio. kr.

## **Investorfradrag for indskud i små virksomheder**

Regeringen foreslår at indføre et investorfradrag, der skal give mindre nye virksomheder nemmere adgang til kapital. Fra 2017 vil regeringen indføre et fradrag på halvdelen af investeringer op til 650.000 kr. som ligningsmæssigt fradrag. Dvs. at skattebesparelsen kan komme op på max 90.000 kr. i 2017. Man vil gradvist aftrappe det ligningsmæssige fradrag. Skatteværdien er 27,61 pct. i 2017 til 25,61 pct. i 2019 og frem (inkl. kirkeskat).

Pris – Investorfradraget vil koste 190 mio. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2017 faldende til 175 mio. kr. årligt.

## **Tre års skattelempelse for nye iværksættere**

Fra 2017 foreslår regeringen at indføre en lempelse af selskabsskatten for erhvervsdrivende, der etablerer sig som iværksætterselskab. Disse selskaber skal over en tre-årig periode ikke betale selskabsskat, for et skattepligtigt overskud på op til 7 mio. kr. Det må gælde i selskabets tre første leveår. Værdien af at spare 22 pct. i selskabsskat er op imod 1,5 mio. kr. i treårsperioden. Det er en del af forslaget, at man ikke kan trække penge ud af virksomheden til andet end løn til indehaveren i denne periode.

Der tales om, at dette skal være en forsøgsperiode, der løber fra 2017-2021

Pris - Der afsættes en samlet pulje på 750 mio. kr. for 2017-2021.

### **Afskaffelse af PSO-afgiften (PSO-tariffen)**

Som det også fremgår af gennemgangen af Jobreform, så vil regeringen gradvist afvikle PSO-tariffen løbende hen over perioden 2017-2022 og overflytte PSO-finansieringen til finansloven. Endvidere foreslås at fjerne nogle ellers planlagte Vedvarende Energi (VE)-tiltag, så PSO-udgiften samlet reduceres noget frem til 2025.

PSO-tariffen er hidtil betalt af el-forbrugerne, dvs. erhvervslivet med 60 % og familierne med 40 %. Samlet 7-8 mia. kr. årligt.

Med vækstplanen 2014 blev ca. 1/3 af erhvervslivets PSO-tarif overført til finansiering via finansloven (konto 29.25.10 som i 2017 i FFL2017 er på 1,6 mia. kr.).

Aktuelt er finansieringen af PSO-udgiften dermed fordelt med (ca.) 40 % til husholdningerne, 40 % til erhvervslivet og 20 % via finansloven.

Ved at nedlægge PSO-tariffen, overføres hele finansieringen til finansloven. Herved vil erhvervslivet få en yderligere årlig besparelse på ca. 3 mia. kr. efter indfasning.

Dette betyder, at den aktuelle PSO-konto i finansloven (29.25.10) gradvist vil vokse fra 1,6 mia. kr. til 6-7 mia. kr. over en årrække (men det fremgår vist ikke i papirerne?)

Set over perioden 2017-2025 lettes erhvervslivet for 23 mia. kr., der i stedet skal finansieres over skatterne (finansloven).

Man finansierer ikke længere PSO direkte sammenkoblet med hævelse af bundskatten, som det blev foreslået i forsommeren, men indgår nu i den samlede effekt af 2025-planen. Fjernelsen af PSO-tariffen hævdes at ville øge elforbruget og dermed indtægter fra energifgifter og moms og vil medføre produktivitetstigninger.

PSO reduceres i gennemsnit med 3 øre pr. kWh i 2017 og op til ca. 17,25 øre i 2022.

Fjernelsen af PSO vil ifølge regeringen bidrage positivt til BNP i 2025 med 1,5 mia. kr.

Ifølge regeringen vil husholdningerne få reduceret elprisen inkl. moms og afgifter med ca. 10 pct., mens virksomheder vil spare 25 pct. Erhvervslivets elpriser ligger i forvejen blandt de laveste i EU. Det hævdes at andre lande ikke betaler PSO-tarif, men det er ikke rigtigt. De fleste lande finansierer udgiften til grøn energiomstilling via elregningen på den ene eller anden måde. Ingen andre lande har valgt at finansiere over deres finanslov (jf. et notat fra 2014 og som vi har anmodet om at få opdateret som led i de ikke længere eksisterende PSO-forhandlinger i energiforligskredsen).

Dernæst anfører regeringen, at virksomhederne som følge af fjernelsen af PSO-afgifterne, vil investere mere, hvilket øger produktivitet og giver højere løn. Det vil også føre til lavere priser på varer og tjenesteydelser. Det er meget tvivlsomt om dette vil finde sted.

Det er mindst lige så sandsynligt, at virksomhederne blot vil øge deres overskud og deres udbyttebetalinger, hvilket har været det gængse billede de seneste år.

Ydermere regner regeringen med en beskæftigelseseffekt på 650 personer ved en afskaffelse af PSO.

Pris – Som i Jobreform. Med de jubeloptimistiske antagelser er der stor forskel før og efter tilbageløb og adfærd. Pris i umiddelbar virkning af at fjerne PSO er 7,1 mia. kr. Efter tilbageløb og adfærd er vi nede på under det halve, nemlig 3,2 mia. kr.

Der er dog yderligere en dimension af PSO, der fremgår af Vækst 2016. Ifølge regeringen har PSO-udgifterne været voldsomt stigende i forhold til forventet ved indgåelsen af energiforliget i 2012, og ligger på 7-8 mia. kr. årligt. Derfor vil regeringen i perioden 2017-2025 ”justere” udgifterne på energiområdet. Det betyder besparelser på 7,2 mia. kr. samlet frem til 2025, se tabel 1.

**Tabel 1. besparelser på energiområdet**

**Justeringer af VE-indsatserne som del af PSO-løsning**

Mio. kr. (2017-niveau)	Mindreudgift i perioden 2017-2025
Aflysning af udbud af kystnære havvindmøller	3.290
Prisloft på bud for havmølleparken Kriegers Flak	1.150
Lavere balanceringsgodtgørelsen til landvindmøller	270
Intet genudbud af kystnære forsøgsmøller (22 MW)	250
Afskaffelse af grøn ordning for vindmøller	80
Puljen til VE til proces bortfalder	2.070
Lavere tilskud til industriel kraftvarme	120
<b>I alt</b>	<b>7.240</b>

Kilde – Et stærkere Danmark – Vækst 2016

Samlet set er der altså tale om en voldsom massakre på de kommende års grønne investeringer.

Gennemføres disse ændringer som led i en blå aftale vil det være det samme som at ophæve energiaftalen, med mindre energiforligskredsen skal godkende resultatet.

### Effektivisering af forsyningssektoren

Denne del af planen har en lidt anden status. Der er således ikke tale om direkte indtægter eller udgifter. Nærmere er der tale om en ambition, om at man via effektivisering af forsyningssektoren kan realisere et positivt bidrag til BNP på 5,5 mia. i 2025.

Der er tale om udviklingen af en strategi, hvor forsyningssektoren skal kunne levere billigere vand, varme, gas og affaldshåndtering til både husholdninger og virksomheder. Midlet til dette er gennem øget konkurrenceudsættelse. Ordet ”privatisering” nævnes ikke, men må formodes at være i tankerne på regeringen.

Det mest konkrete udspil regeringen kommer med er, at affaldsforbrændingssektoren skal udsættes for fuld konkurrenceudsættelse.

Derudover er der yderligere to elementer.

Der skal også spares på tilpasning af planer for kabellægning, hvor regeringen vil aflyse at føre luftledninger ned i jorden. Det vil spare ca. 8 mia. frem mod 2040, og ca. 250 mio. kr. i årlig tarifbesparelse.

Der skal også laves en frivillig aftale om at lempe energiselskabernes besparelsesforpligtigelse fra 12,2 PJ om året til ca. 10,1 PJ om året. Det vil gennemsnitligt betyde en besparelse på 260 mio. kr. om året – i alt 1,3 mia. kr. i perioden 2016-2020.

## Finansieringen af selve pakken

Bortset fra PSO-afgiften, der er finansieret i Jobreform, er der ikke direkte anvist finansiering til forslagene. Der er påpeget besparelspotentiale ift. planer for kabellægning samt for besparelsesforpligtigelserne hos energiselskaberne. Disse fremgår dog ikke af den samlede oversigt – se tabel 2.

**Tabel 2 – samlet oversigt over provenuvirkning**

Tabel A.1 Mindreprovenu som følge af skatteinitiativer (provenuvirkning efter tilbageløb og adfærd)										
Mio. kr. (2017-niveau)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Fradrag for normalforrentning af egenkapital (ACE)	0	0	120	240	530	790	990	1.190	1.380	4.390
Lavere skat på aktieindkomst mv.	0	390	390	410	410	410	420	420	430	440
Skatteinitiativer til fremme af deleøkonomisk aktivitet	20	145	145	145	145	145	145	145	145	145
Bedre vilkår for opsparing i investeringsinstitutter	0	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Investorfradrag	190	185	175	175	175	175	175	175	175	175
Bedre vilkår for iværksættere	85	165	250	165	85	0	0	0	0	10
Bonusfradrag for merinvesteringer i forskning og udvikling	30	70	100	130	160	190	220	240	270	20
Lempelse af regler for placering af privatadministrerede pensionsordninger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Skatteinitiativer i alt</b>	<b>325</b>	<b>1.015</b>	<b>1.240</b>	<b>1.325</b>	<b>1.565</b>	<b>1.770</b>	<b>2.010</b>	<b>2.230</b>	<b>2.460</b>	<b>5.240</b>
Afskaffelse af PSO-afgiften og justeringer af støtten til VE (over 6 år fra 2017-2022)	350	1.170	1.780	2.110	2.580	3.250	3.200	3.210	3.220	3.200
<b>Skatteinitiativer i alt inkl. PSO-løsning</b>	<b>675</b>	<b>2.185</b>	<b>3.020</b>	<b>3.435</b>	<b>4.145</b>	<b>5.020</b>	<b>5.210</b>	<b>5.440</b>	<b>5.680</b>	<b>8.440</b>

Kilde – Et stærkere Danmark – Vækst 2016

**Samlet set** – Der ikke angivet klar finansiering på de mange forslag bortregnet PSO-afskaffelsen. Det er også værd at bemærke, at der ikke er en umiddelbar virkning, af de forskellige tiltag, men kun opført provenu efter tilbageløb og adfærd. Dernæst er der også fremlagt den varige virkning.

I varig virkning er udgifterne langt højere, hvilket skyldes, at den varige virkning af egenkapitalfradraget er langt større end virkningen i 2025 og årene før. Der er således en regning i milliardklassen, der skal samles op, og hvis vi i den videre behandling kan få den umiddelbare virkning oplyst uden dynamiske adfærdseffekter, er der en god sandsynlighed for, at denne regning vokser.

Forslagene har meget positive skøn over, hvor meget vækst dette vil producere til BNP i 2025. Det er dog forudsat, at virksomhederne og investorerne bruger de øgede profitter, som de vil opnå med disse mange gaver, til investeringer, der så skal øge Danmarks produktivitet, hvilke igen vil betyde højere lønninger.

Vi har endnu ikke set håndfaste beviser for, at denne sammenhæng eksisterer. Dette al den stund, at erhvervslivet allerede har modtaget væsentlige gaver på både afgifter og selskabsskatterne uden at dette er resulteret i et markant løft af investeringerne. Tværtimod er disse penge blevet sparet op til et rekordstort niveau, ligesom udbyttebetalingerne også vokser voldsomt. Kort sagt, der spares op, og udbetales større udbytter. Den hidtidige praksis stiller således store spørgsmål ved, om denne gaveregn over erhvervslivet, vil blive brugt på investeringer.

For det grønne område, er Vækst 2016 dyster læsning. Der vil blive sparet milliarder på de grønne investeringer, som følge af PSO-forslaget. Dernæst vil man også droppe en del af de planlagte initiativer omkring jordkabler, ligesom kravene om energibesparelserne vil blive sat ned.

Meget tyder også på, at man vil øge konkurrenceudsættelsen og måske privatiserer dele af forsyningssektoren i Danmark. Antagelsen er, at konkurrencen giver billigere priser, men det faktum at der nu skal laves profit på fx vandforsyning tages ikke med i betragtning. For et kortfattet overblik over planen se tabel 2.

**Tabel 2 – samlet overblik**

**Tabel 1**  
**Nye vækstbidrag og provenuvirkninger frem mod 2025**

	Umiddelbart mindreprovenu i 2025 (mia. kr.)	Mindreprovenu i 2025 efter tilbageløb og adfærd (mia. kr.)	BNP-bidrag i 2025 (mia. kr.)
Gode investeringsvilkår og bedre adgang til risikovillig kapital (udspillet om bedre vilkår for egenkapitalfinansiering)	3,1	1,4	12
Afskaffelse af PSO-afgiften	- <sup>1)</sup>	- <sup>1)</sup>	1½
En effektiv forsyningssektor	-	-	5½
Øvrige tiltag	1,8	1,1	1
<b>Samlet virkning af <i>Et stærkere Danmark – Vækst 2016</i></b>	<b>4,9</b>	<b>2,5</b>	<b>Ca. 20</b>

Kilde – Et stærkere Danmark – Vækst 2016